

Nr 488

Av herrar **Ericson** i Örebro och **Bergqvist**, *angående de svenska insatserna i det internationella nedrustningsarbetet.*

Sverige har spelat en aktiv och internationellt uppmärksammas roll vid den nedrustningskonferens som sedan 1962 arbetar i Genève. Detta beror bl. a. på att vårt land genom att vara teknologiskt och vetenskapligt väl utvecklat haft en speciell position i gruppen av alliansfria stater vid konferensen. Svenska experter har således givit värdefulla bidrag vid exempelvis utarbetandet av rapporterna om BC-vapnen och i fråga om detektering av underjordiska kärnvapenexplosioner.

Nedrustningsdiskussionerna har på senare år i allt större utsträckning baserats på material som utarbetats av vetenskaplig expertis från de teknologiskt mest avancerade staterna. Det är en tendens som sannolikt kommer att förstärkas i framtiden. Möjligheterna för vårt land att göra konstruktiva insatser i det internationella nedrustningsarbetet sammanhänger därför intimt med kvaliteten hos den vetenskapliga expertis som kan engageras för att förbereda svenska bidrag.

Skall huvudlinjen i den svenska utrikespolitiken fullföljas bör under 1970-talet väsentligt ökade resurser avdelas för nedrustningsarbetet. Som alliansfri stat har Sverige ett speciellt ansvar när det gäller att utnyttja sin teknologiska och vetenskapliga kapacitet i fredsarbetets tjänst.

Supermakternas enorma satsning på militär forskning ökar deras teknologiska försprång och utgör ett växande hot mot de mindre staternas nationella oberoende. Det är ett primärt småstatsintresse att supermakterna binds genom internationella avtal som begränsar deras möjligheter att militärt och ekonomiskt missbruka sin överlägsna teknologi. Skall Sverige i samarbete med andra alliansfria småstater kunna främja tillkomsten av sådana avtal krävs att våra representanter kan stödja sig på vetenskaplig sakkunskap. Meningsfulla insatser på nedrustningsområdet kommer under 1970-talet att kräva omsorgsfull planering och betydande utredningsresurser.

En del andra industristater som deltar i det internationella nedrustningsarbetet har byggt upp effektiva basorganisationer för dessa uppgifter. En svensk motsvarighet skulle innebära att man skapade ett statligt nedrustningsverk. Den svenska basorganisationen har hittills varit närmast obefintlig. Enstaka experter har lånats från FOA, försvarsstaben och andra statliga myndigheter för att biträda nedrustningsdelegationen vid Genèvekonferensen.

En planerad omorganisation av utrikesdepartementets politiska avdelning kommer att innebära en viss förstärkning av nedrustningsdelegationens kapacitet. Det förefaller dock angeläget att de långsiktiga förutsättningarna för meningsfulla

svenska insatser vid nedrustningsförhandlingarna blir föremål för en utredning med sikte på att stärka basorganisationen.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en utredning av de långsiktiga förutsättningarna och formerna för effektiva svenska insatser i det internationella nedrustningsarbetet.

Stockholm den 27 januari 1970

Sture Ericson (s)
i Örebro

Jan Bergqvist (s)

Nr 489

Av herr **Göransson**, om en svensk vitbok rörande Nigeriakonflikten.

(Lika lydande med motion nr 443 i Första kammaren)

Den olyckliga konflikten i Nigeria har starkt engagerat stora delar av vårt folk. Den enskilda människans engagemang har självklart i första hand gällt de olyckliga offren för krigshandlingarna. Detta sociala patos är naturligtvis av största värde för främjande av förståelse och samarbete mellan folken. Det kan emellertid ifrågasättas om inte de känslomässiga ställningstagandena har fått påverka informationsflödet om konfliktens politiska bakgrund och förlopp.

I olika sammanhang har krav rests på att Sverige skulle erkänna Biafra eller lägga politiskt tryck på den nigerianska federationen. Dessa krav har bl. a. kommit från politiskt aktiva människor i vårt land, och därför kan det vara av värde att regeringen i en »vitbok» redovisar vad som diplomatiskt och politiskt har gjorts under denna konflikt. I denna bok bör också för informationens skull en redovisning ske av hur ett land kan påverka ett annat land med hänsyn till de rättsliga relationer som råder länder emellan.

Även de humanitära hjälporganisationernas rättsstatus har varit föremål för missförstånd, varför jag anser det vara angeläget att deras insatser belyses.

Med stöd av ovanstående anhåller jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär, att regeringen redovisar de svenska åtgärderna i samband med Nigeriakonflikten i en s. k. »vitbok».

Stockholm den 27 januari 1970

Olle Göransson (s)
